

Opinnäytetyö AMK

Liiketalouden koulutusohjelma

2021

Mikko Eklund

POSTITIEN JÄÄTELÖN ENSIVUODET NUMEROINA

– tilinpäätöslaskelmat ja niiden tulkinta

Mikko Eklund

POSTITIEJÄÄTELÖN ENSIVUODET NUMEROINA

- tilinpäätöslaskelmat ja niiden tulkinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli muodostaa toimeksiantajalle se siviili liiketoimen Postitien Jäätelön ensimmäisten toimintavuosien tuloslaskelmat vuosille 2018-2020. Postitien Jäätelön kirjanpitoa tai tilinpäätöstä ei ollut aikaisemmin eroteltu yrittäjän muusta, toiminimimuotoisesta liiketoiminnasta. Tuloslaskelmien pohjalta tulkitaan liiketoiminnan kehitystä, kulujen ja tulojen rakennetta sekä taloudellista suoritusta. Tavoitteena on tarjota yrittäjälle tietoa, millä keinoin saada liiketoiminnasta kannattavaa.

Teoriaisuudessa käsitellään kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatimista sekä tilinpäätösinformaation tulkitsemiseen käytettyjä analyysikeinoja. Työn tietopohja koostuu taloushallinnon ammattikirjallisuudesta, ohjeista, asetuksista sekä lainsäädännöstä. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen luku käsittelee niitä koskevia sisältövaatimuksia, laatimisvelvollisuutta, yleisiä periaatteita ja kaavoja. Tilinpäätöksen tulkintaa koskevan luvun tavoitteena on löytää sopivia keinoja tilinpäätösinformaation jalostamiseksi. Analyysikeinoja ovat muun muassa prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi sekä erilaiset talouden tunnusluvut.

Postitien Jäätelön tuloslaskelma muodostetaan eliminoiden yrittäjän kirjanpidosta pääliiketoiminnan tuotot ja kulut. Tuloslaskelma laaditaan myös prosenttilukumuotoisena ja tietojen perusteella tehdään yrityksen suuntaa ja kehitystä mittaava trendianalyysi. Lisäksi lasketaan muutaman tulevaisuuden kannalta oleellisen tunnusluku.

Lopputuloksen perusteella Postitien Jäätelön liiketoiminta on kehittynyt oikeaan suuntaan. Vuosina 2018 ja 2019 liiketoiminta oli vielä tappiollista, mutta 2020 hieman voitollista. Trendianalyysi osoittaa liikevaihdon kasvaneen huomattavasti kuluja enemmän. Prosenttilukumuotoisen tuloslaskelman perusteella voidaan havaita kiinteiden kulujen osuuden olevan suuri ja raaka-aineiden osuuden pieni. Tulosten perusteella kannattava liiketoiminta on tulevaisuudessa mahdollista liikevaihtoa kasvattamalla.

ASIASANAT:

Tilinpäätös, tuloslaskelma, tilinpäätösanalyysi, trendianalyysi, prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business

2021 | 44 pages

Mikko Eklund

FIRST YEARS OF POSTITIEN JÄÄTELÖ IN FIGURES

- Financial Statement and Financial Statement Analysis

The aim of this thesis is to make income statements for the case company Postitien Jäätelö for 2018-2020. There has not been a decent financial statement for Postitien Jäätelö since the entrepreneur's bookkeeping has not categorized her income sources. The ice cream business has been her side activity. This study analyzes the trend, the structure of expenses and revenues and the financial performance of Postitien Jäätelö based on the financial statement. The main goal is to ease the path to profitable business.

The theoretical part consists of two chapters. The first one deals with bookkeeping and financial statement. It represents the forms, the content obligations and the universal principles of bookkeeping and financial statement. The latter part introduces the methods to analyze the financial statement. These methods include key figure analysis, trend analysis and percentage statements. Professional literature, legislations and accounting regulations are used as a reference.

The income statement of Postitien Jäätelö done by excluding entrepreneurs other incomes and expenses is presented. Percentage income statement and trend analysis are also made and the most relevant key figures are calculated.

The outcome shows that Postitien Jäätelö is on the right track. Trend analysis shows that net sales have increased more than expenses and the latest accounting period was profitable. Fixed costs were very high comparing to net sales, but the margin was also high. It is possible to make profitable business by increasing the sales.

KEYWORDS:

Financial statement, income statement, financial statement analysis, trend analysis, percentage statements

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 KIRJANPIDON JA TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖVAATIMUKSET	8
2.1 Kirjanpitoon vaikuttavat lait, asetukset ja hyvä kirjanpitolaita	8
2.2 Yritysmuodot Suomessa	9
2.2.1 Postitien Jäätelö kirjanpito -ja tilinpäätösvelvollisena	10
2.3 Tilinpäätös	11
2.4 Tilinpäätöstilit	12
2.5 Tilinpäätöksen sisältö	12
2.5.1 Tuloslaskelma	12
2.5.2 Tase	14
2.5.4 Liitteet	16
3 TYÖKALUT TILINPÄÄTÖKSEN ANALYSOINTIIN	17
3.1 Oikaistu tilinpäätös	19
3.1.1 Tuloslaskelman oikaisut	20
3.1.2 Taseen oikaisut	22
3.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös	23
3.3 Kasvun mittarit ja trendianalyysi	24
3.4 Taloudelliset tunnusluvut	25
3.4.1 Kannattavuuden mittarit	26
3.4.2 Vakavaraisuuden mittarit	30
3.4.3 Maksuvalmiuden mittarit	32
4 POSTITIEN JÄÄTELÖN YRITYSANALYYSI	35
4.1 Postitien Jäätelön toiminnan kuvaus	35
4.2 Tuloslaskelma ja tilinpäätösanalyysit	36
4.2.1 Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma	37
4.2.2 Trendianalyysi	39
4.3 Tunnusluvut ja tase	40
5 YHTEENVETO JA POSTITIEN JÄÄTELÖN TULEVAISUUDENNÄKYMÄ	42
LÄHTEET	44

KAAVAT

Kaava 1. Kasvuprosentti. (Seppänen 2011, 71)	24
Kaava 2. Tunnusluvun yleinen laskukaava. (Seppänen 2011, 68)	25
Kaava 3. Liikevoittoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172)	26
Kaava 4. Käyttökateprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)	27
Kaava 5. Oman pääoman tuottoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)	27
Kaava 6. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)	28
Kaava 7. Kokonaispääoman tuottoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 174)	29
Kaava 8. Pääoman kiertonopeus. (Seppänen 2011, 78)	30
Kaava 9. Omavaraisuusaste. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)	30
Kaava 10. Suhteellinen velkaantuneisuus. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176)	31
Kaava 11. Gearing. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)	32
Kaava 12. Quick ratio. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)	33
Kaava 13. Current ratio. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178)	34

KUVAT

Kuva 1. Lyhennetty tuloslaskelma. (Kirjanpitolausokunta yleisohje 2006)	13
Kuva 2. Taseen kaava. (Kirjanpitolausokunta yleisohje 2006)	15
Kuva 3. Yrityksen sidosryhmät ja tilinpäätösanalyysin käyttökohteet. (Kallunki 2014, 19)	18
Kuva 4. Postitien Jäätelön tuloslaskelma.	37
Kuva 5. Postitien Jäätelön prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma.	38
Kuva 6. Postitien Jäätelön trendianalyysi.	39

TAULUKOT

Taulukko 1. Oikaistu tuloslaskelma. (Salmi 2020, 151)	21
Taulukko 2. Oman pääoman tuottoprosentin ohjearvo. (Leppiniemi & Kykkänen, 174)	28
Taulukko 3. Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 174)	28
Taulukko 4. Kokonaispääoman tuottoprosentin ohjearvo. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)	29
Taulukko 5. Omavaraisuusasteen ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)	31
Taulukko 6. Suhteellisen velkaantuneisuuden ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176)	32
Taulukko 7. Quick ration ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)	33
Taulukko 8. Current ration ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178)	34

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö on laskentatoimen case-tutkielma, jonka toimeksiantajana on puolisoni äiti, joka vuonna 2017 perusi pienen jäätelötehtaan, Postitien Jäätelö, joka valmistaa italialaistyylistä jäätelöä gelatoa. Opinnäytetyön tavoitteena on muodostaa Postitien Jäätelön ensimmäisten vuosien tilinpäätökset ja analysoida tilinpäätöstietoja opinnäytetyössäni esitetyn teorian pohjalta. Päämääränä on tarjota taloudellista informaatiota kannattavan liiketoiminnan mahdollistamiseksi.

Yrittäjä on valmistanut jäätelöä päätyön sivussa. Kirjanpito onkin ollut yhdistettynä muuhun toiminimen kirjanpitoon, joten aiempia tilinpäätöstietoja jäätelön valmistamisesta ei ole olemassa. Opinnäytetyön tietopohja koostuu kirjanpidon, tilinpäätöksen ja tilinpäätösanalyysija käsittelevästä ammattikirjallisuudesta, Suomen kirjanpitolaista -ja asetuksista sekä kirjanpitolautakunnan ohjeista. Taloudellisen aineiston saan yrittäjän kirjanpidosta sekä tilinpäätöksistä.

Toisessa luvussa käydään läpi kirjanpidon ja tilinpäätöksen käsitteitä. Siinä selvitetään kirjanpitovelvollisuutta sekä tilinpäätöksen laatimisvelvollisuutta. Kirjanpitovelvollisuuden lisäksi toisessa luvussa käsitellään kirjanpidon peruskäsitteitä kuten, tulojen ja menojen jaksottamista sekä kirjanpitoon vaikuttavia lakeja ja asetuksia. Tilinpäätös on yrityksen tärkein taloudellisesta suorituksesta ja asemasta kertova tietolähde. Tilinpäätöksen laatimiseen liittyy erilaisia sisältövaatimuksia ja kaavoja, jotka määrittelevät pitkälti tilinpäätöksen muodon.

Tilinpäätöksen lukujen ymmärtäminen ja analysointi on erittäin tärkeää usealle eri taholle. Päätöksentekijät pohjaavat ratkaisujaan tilinpäätöstietoihin. Tietoja tarvitsevat niin yrityksen operatiivinen johto, lainoittajat, sijoittajat ja omistajat, viranomaiset sekä yhteistyökumppanit. Tilinpäätösinformaation jalostamiseksi on luotu erilaisia työkaluja, joista tunnetuimpia ovat taloudelliset tunnusluvut, jotka mittaavat yrityksen taloudellista asemaa ja suorituskykyä. Tunnusluvut ja kasvua suuntaa mittaavat trendianalyysit antavat informaatiota yrittäjälle onko yrityksen suunta oikea ja riittävä. Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös kuvastaa yrityksen tulo -ja kulurakenteita.

Opinnäytetyön neljäs luku keskittyy Postitien Jäätelöön. Postitien Jäätelön liikeidea ja toiminta esitellään lyhyesti. Neljännessä luvussa muodostetaan Postitien Jäätelön

tuloslaskelmat sekä siitä johdetut prosenttimuotoiset tuloslaskelman sekä trendi-analyysiit vuosille 2018-2020.

Analyysien perusteella esitteään havaitut keinot tehdä liiketoiminnasta kannattavaa. Esitän toiminnan kannalta relevantteja taloudellisia tunnuslukuja, joita seurata tulevaisuudessa. Lopuksi vielä arvioin opinnäytetyön onnistumista sekä tuloksien että prosessin näkökulmista.

2 KIRJANPIDON JA TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLTÖVAATIMUKSET

Kirjanpito on taloudellinen raportointijärjestelmä, jonka pääasiallinen tehtävä on yritystoiminnan tuloksen selvittäminen. Yrityksen itsensä lisäksi tietoa yrityksen tuloksesta tarvitsevat sidosryhmät kuten sijoittajat ja lainoittajat sekä viranomaiset kuten verottaja. Kirjanpitovelvollisuus määritelläänkin Suomen kirjanpitolain ensimmäisessä luvussa. Yrityksien, yhdistysten ja säätiöiden lisäksi kirjanpitovelvollisia ovat myös rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta sekä luonnollinen henkilö harjoittamastaan ammatti- ja liiketoiminnastaan. (Kirjanpilolaki 30.12.1997/1336). Laki ja asetukset eivät riitä säätelemään kaikkia kirjanpidon yksityiskohtia, vaan sen muotoon ja sisältöön vaikuttavat myös niin sanotut kirjanpidon yleiset periaatteet.

Kirjanpitovelvolliselle on määritelty tilikausi, jonka ajalta tulos selvitetään. Tilikausi on yleensä vuoden mittainen, mutta sen ei tarvitse olla kalenterivuosi. Kirjanpitolaissa tilikauden maksimipituudeksi määritellään 18 kuukautta. Juoksevaa kirjanpitoa harjoitetaan läpi tilikauden, jonka päätyttyä laaditaan kirjanpidon kirjausten pohjalta laaditaan tilinpäätös. Myös tilinpäätöksen laatimisvelvollisuutta, sisältöä ja muotoa määräävät ja ohjaavat Suomen kirjanpilolaki, kirjanpitoasetukset sekä kirjanpilolautakunnan suositukset sen muodon osalta.

Tilinpäätöksessä kaikki tapahtumat kirjataan tilinpäätöstileille, joko tulos tai tasetileille. Tilinpäätösvientien lisäksi tilinpäätösvaiheessa laaditaan tuloslaskelma ja tase ja sekä esitetään liitetiedot ja tasa-erittelyt. Yritysmuodon -ja koon perusteella osaa yrityksistä veloitetaan laatimaan lisäksi rahoituslaskelma ja toimintakertomus.

2.1 Kirjanpitoon vaikuttavat lait, asetukset ja hyvä kirjanpitotapa

Suomessa kirjanpitovelvollisen pitää kirjanpilolain lisäksi noudattaa kirjanpitoon ja tilinpäätöksiin liittyviä asetuksia, yritysmuotoon, kuten osakeyhtiöön, liittyviä lakeja, hyvää kirjanpitotapaa sekä mahdollisesti täyttää kansainväliset kirjanpitostandardit. Kirjanpitäjän on hyvä tiedostaa lisäksi myös muun muassa elinkeinoverolain ja arvonlisäverolain sisällöt.

Kirjanpitolain sisältö koostuu ensimmäisessä luvussa määriteltävästä kirjanpitovelvollisesta yksityiskohtaisiin määritelmiin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisällöstä tai arvostus -ja jaksotussäännöksiin. Kirjanpitolaki velvoittaa kirjanpitovelvolliset oikeushenkilöt noudattamaan hyvää kirjanpitolapaa.

Kirjanpitolakia täydentää kirjanpitoasetus (30.12.1997/1339). Siinä määritellään muun muassa Suomessa käytettävien tulos -ja taselaskelmien kaavat sekä rahoituslaskelman sisällön ja tilinpäätöksessä tarvittavat liitetiedot. Kirjanpitoasetuksen lisäksi kirjanpitolakia täydentää valtioneuvoston asetus pien -ja mikroyrityksen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (1753/2015). Asetuksessa määritellään kirjanpitolain ja asetuksen poikkeukset, jotka koskevat vain pien -ja mikroyrityksiä.

Osakeyhtiölaki koskee nimensä mukaisesti osakeyhtiötä koskevaa lainsäädäntöä, ja se sisältää myös kirjanpitoon ja tilinpäätöksen laatimiseen koskevaa lainsäädäntöä, kuten voiton jakamista osinkoina. Kirjanpitoon vaikuttavat lisäksi muun muassa verojen kirjaamisen osalta laki arvonlisäverosta ja elinkeinoverolaki.

Kirjanpitolaissa määritellään kirjanpitovelvollisen noudattavan hyvää kirjanpitolapaa. Hyvällä kirjanpitolavalla tarkoitetaan periaatteita ja sääntöjä, joita noudatetaan lakien ja asetusten lisäksi. Hyvä kirjanpitolapa täydentää ja yhdenmukaistaa kirjanpitoa, sillä lait ja asetukset eivät riitä määrittelemään kaikkea kirjanpitoon liittyvää. Tomperi (2019, 8) määrittelee hyvän kirjanpidon sisältävän periaatteessa, sen mitä on katsottu kuuluvan kirjanpidon hoitamiseen hyvin. Hyvään kirjanpitolapaan lasketaan kuuluvaksi myös kirjanpidon yleiset periaatteet, kuten oikean ja riittävän kuvan antaminen sekä muun muassa olennaisuuden, varovaisuuden, jatkuvuuden ja johdonmukaisuuden periaatteet. (Tomperi 2019, 9)

2.2 Yritysmuodot Suomessa

Kirjanpito ja verotus vaihtelee niin yritysmuodon kuin yrityksen koon perusteella. Suomessa on muun muassa oma laki osakeyhtiöille, joissa määritellään osakeyhtiöille tyypillisiä ominaisuuksia. Osakeyhtiön lisäksi yleisimpiä yritysmuotoja ovat yksityinen toiminimi, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö ja osuuskunta. Pörssiin listautuneita yhtiöitä kutsutaan julkisiksi osakeyhtiöiksi.

Kirjanpitolaki määrittelee yrityksen velvollisuuksien laajutta yrityksen koon mukaan. Se jakaa yritykset taseen loppusumman, liikevaihdon ja henkilöstön määrän perusteella

mikro-, pien- ja suuryrityksiksi. Pienyritysten ja suuryritysten väliin jääviä yrityksiä ei kirjanpitolaissa ole nimetty, mutta usein niitä kutsutaan keskisuuriksi yrityksiksi. Kirjanpitolain määrittelemät raja-arvot yrityksille:

- 1) Mikroyritys, mikäli enintään yksi arvoista ylittyy
  - i) Liikevaihto 700 000 euroa
  - ii) Taseen loppusumma 350 000 euroa
  - iii) Henkilöstön määrä keskimäärin 10 henkilöä
- 2) Pienyritys, mikäli enintään kaksi arvoista ylittyy
  - i) Liikevaihto 12 000 000 euroa
  - ii) Taseen loppusumma 6 000 000
  - iii) Henkilöstön määrä keskimäärin 50 henkilöä
- 3) Suuryritys, mikäli vähintään kaksi arvoista ylittyy
  - i) Liikevaihto 40 000 000 euroa
  - ii) Taseen loppusumma 20 000 000 euroa
  - iii) Henkilöstön määrä keskimäärin 250 henkilöä

Raja-arvoja tulkitaan siis niin, että mikroyrityksestä voidaan puhua, mikäli enintään yksi raja-arvoista ylittyy. Toisin sanoen yritys luokitellaan mikroyritykseksi, vaikka sillä olisi 20 työntekijää, jos sen taseen loppusumma on alle 350 000 euroa ja liikevaihto alle 700 000 euroa. Suuryritykseksi yritys lasketaan, mikäli määritellyistä raja-arvoista ylittyy vähintään kaksi eli toisin sanoen 20 henkilöä keskimäärin tilikaudella työllistävä yritys lasketaan suuryritykseksi, mikäli sen liikevaihto ylittää 40 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma on yli 20 miljoonaa euroa.

2.2.1 Postitien Jäätelö kirjanpito -ja tilinpäätösvelvollisena

Käsittelen työssäni Postitien Jäätelöä, joka työllistää pääsääntöisesti vain pelkän yrittäjän. Postitien Jäätelön yrittäjä Tiina Myllymäki on yksityinen elinkeinoharjoittaja eli hänellä on niin sanottu toiminimi. Kirjanpitoki määrittelee yksityisen elinkeinoharjoittajan kirjanpitovelvollisuuden seuraavasti ”Luonnollinen henkilö, maatilatalouden ja kalastuksen harjoittajaa lukuunottamatta, on kirjanpitovelvollinen harjoittamastaan liike- ja ammatti-toiminnasta.”

Samassa luvussa todetaan, että yksityinen elinkeinoharjoittaja ei ole velvollinen pitämään kahdenkertaista kirjanpitoa, mikäli seuraavista raja-arvoista ylittyy enintään yksi.

- 1) taseen loppusumma ylittää 100 000 euroa;
- 2) liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa; tai
- 3) palveluksessa on keskimäärin yli kolme henkilöä.

Postitien Jäätelön taseen loppusumma on alle 100 000 euroa, liikevaihto alle 200 000 euroa ja palveluksessa on ollut keskimäärin alle kolme henkilöä. Kaikki raja-arvot siis alittuvat, joten kahdenkertaisen kirjanpidon velvoite ei täyty. Velvoitteen puuttumisesta huolimatta Postitien Jäätelö on pitänyt kahdenkertaista kirjanpitoa.

Postitien Jäätelö määrittellään kirjanpitolain raja-arvojen mukaan mikroyritykseksi, sillä yksikään mikroyrityksen kolmesta raja-arvosta (taseen loppusumma, liikevaihto, henkilöstö) ei ylitä. Kirjanpitolaki ei velvoita toiminimeä, joka täyttää mikroyrityksen mukaiset määritelmät laatimaan tilinpäätöstä. Postitien Jäätelö on laatinut tilinpäätökset toimintavuosiltaan, vaikka velvoitetta ei olekaan ollut. Henkilöyhtiöille vapaaehtoisia toimintaker-
tomusta ja rahoituslaskelmaa ei sen sijaan ole laadittu.

2.3 Tilinpäätös

Tilikauden päätyttyä laaditaan juoksevan kirjanpidon kirjausten perusteella tilinpäätös. Tilinpäätöksen tavoite on antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen suorituksesta (tulot, menot, tulos) ja taloudellisesta asemasta (varat, velat ja oma pääoma ja nettovarallisuus) tuloslaskelman, taseen, rahoituslaskelman ja liitetietojen antaman informaation perusteella. Tilinpäätösinformaatio on tärkeä yritykselle itselleen, mutta myös useille sidosryhmille, kuten verottajalle, rahoittajille, sijoittajille ja kauppakumppaneille. Tilinpäätöksen oikeanlainen tulkinta on päätöksenteon kannalta oleellista, sillä se vaikuttaa muun muassa lainoittajien ja sijoittajien päätöksiin, johdon toimenpiteisiin ja yhteistyökumppanien luotettavuuteen. (Seppänen 2011, 15 - 16)

Tilinpäätöksen muotoa ja sisältöä määrittelevät, kirjanpidon tapaan, muun muassa kirjanpitolaki, asetukset ja kansainväliset standardit. Kirjanpitolain kolmannessa luvussa määritellään myös tilinpäätöstä koskevat, jo aiemmasta luvusta tutuksi tulleet, yleiset periaatteet, joita ovat muun muassa jatkuvuuden, varovaisuuden ja johdonmukaisuuden periaatteet.

2.4 Tilinpäätöstilit

Tilinpäätöksen laatimista varten on luotava tulos -ja tasetilit. Kaikki tilikauden kirjanpidossa käytetyt tilit päätetään tilinpäätöstä varten tulos -ja tasetileille. Kaikki päättyneelle tilikaudelle kuuluvat menot ja tulot kirjataan tulostilille, joka luodaan tilikauden tuloksen selvittämiseksi. Tilikauden tulos on voitollinen, mikäli tilikauden aikana syntyneet tuotot ovat suuremmat kuin kulut. (Tomperi 2020, 24)

Kaikki raha- ja saatavatilien sekä muiden pääomatilien loppusummat kirjataan tilikauden päätyttyä tasetilille. Myös menojäännökset kirjataan tasetilille. Menojäännökset ovat ne osat menoista, joista saadaan tuloa vielä tulevina tilikausina. Tasetilille kirjataan vielä tulostililtä laskettu tilikauden tulos eli voitto tai tappio, minkä jälkeen tasetilin vastaavaa ja vastattavaa puolet ovat yhtäsuuret. (Tomperi 2020, 24)

2.5 Tilinpäätöksen sisältö

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätöksen mukaan tulee koostua taseesta, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta ja liitetiedoista. Tilinpäätöksen sisältövaatimukseen voidaan kuitenkin tehdä poikkeuksia kirjanpitovelvollisen yhtiömuodon sekä koon perusteella. Tuloslaskelman tulee kuvata tilikauden tuloksen muodostumista (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 41) eli mitata raportointiyksikön taloudellista suoritusta, kun taas tase mittaa taloudellista asemaa (Seppänen 2011, 37) Rahoituslaskelmasta selviää varojen hankinta ja niiden käyttöä. Tuloslaskelmasta ja taseesta poiketen rahoituslaskelman laatimista edellytetään vain suuryrityksiltä ja yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä. Case-yritykseltäni Postitien Jäätelöltä ei vaadita mikroyritysstauksen vuoksi rahoituslaskelman tekoa, joten en avaa työssäni rahoituslaskelman sisältöä enempää. Liitetiedot täydentävät ja erittelevät taseessa, tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmassa annettuja tietoja. (Leppiniemi & Kykkänen 2019, 41)

2.5.1 Tuloslaskelma

Tuloslaskelmasta on aina luettavissa muun muassa yrityksen liikevaihto ja tilikauden tulos. Se pitää sisällään kaikki kirjanpidon tulostililleille kirjatut tapahtumat eli se koostuu

yrittäjän tilikauden aikana saaduista tuloista sekä menoista. Tuloslaskelma on laadittava määrämukaisesti kaavaa noudattaen, sillä kirjanpitoasetuksessa määritetyt kaavat ovat sitovia. Uusien pääryhmien muodostaminen on kiellettyä eikä erien järjestys ole muutettavissa. Sen sijaan tuloslaskelman yksittäinen erä voidaan jakaa alariksi joko tuloslaskelmassa tai liitteessä. (Leppiniemi & Leppiniemi 2010, 115).

Tuloslaskelmasta on Suomessa käytössä kaksi kirjanpitoasetuksen ensimmäisessä luvussa määriteltyä kaavaa; yleisempi kululajikohtainen tuloslaskelma sekä toimintokohtainen tuloslaskelma. Molemmista kaavoista on luettavissa samat pääkohdat, jotka ovat yrityksen tilikauden liikevaihto, liike-tulos, tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja sekä tilikauden tulos. Kahden pääkaavan lisäksi tuloslaskelmakaavasta on oma versio muun muassa kiinteistöille, aatteellisille järjestöille ja konserneille. Kirjanpitolautakunnan yleisohjeen (21.11.2006) mukaan tuloslaskelmassa on aina esitettävä vähintään kuvan 1 mukaiset erät.

TULOSLASKELMA

	(Tilikausi)		(Edellinen tilikausi)
	— — — — —		— — — — —
LIKEVAIHTO	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00		0,00
Liiketoiminnan muut kulut	- 0,00		- 0,00
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	+/- 0,00		+/- 0,00
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	0,00		0,00
Satunnaiset erät	+/- 0,00		+/- 0,00
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	0,00	0,00	0,00
Tilinpäätössiirrot	+/- 0,00		+/- 0,00
Välittömät verot	- 0,00		- 0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0,00		0,00

Kuva 1. Lyhennetty tuloslaskelma. (Kirjanpitolautakunta yleisohje 2006)

Tuloslaskelma alkaa siis liikevaihdosta, joka sisältää kaikki varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät palveluiden ja tuotteiden myyntitulot. Liikevaihto saadaan laskettua, kun myyntituloista vähennetään arvonlisävero ja muut myyntiin perustuvat verot sekä myönnetty alennukset. Liikevaihtoa käytetään usein yritysten välisissä vertailuissa ja se on yksi tunnetuimmista yritystä kuvaavista luvuista. Tuloslaskelmakaavat päättyvät aina tilikauden voittoon (tappioon) eli tilikauden tulokseen, joka saadaan tilikauden kaikkien tulojen ja kulujen, mukaan lukien verojen, erotuksena. Tilinpäätöksessä laskettu tilikauden tulos siirretään lopuksi taseeseen. Tilikauden voitto tai tappio on hyvin yleinen ja laajalti käytetty kannattavuuden mittari. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 144).

Tuloslaskelman kaavaa luetaan niin, että kun liikevaihtoon lisätään kaavan mukaiset tuotot ja vähennetään kulut, saadaan ensimmäiseksi välitulokseksi liike-tulos (voitto tai

tappio). Kun kaikki tuotto -ja kululajit on otettu huomioon etenemällä rivi riviltä alas, päästään tilikauden tulokseen (voittoon tai tappioon).

2.5.2 Tase

Tase mittaa kirjanpitovelvollisen taloudellista asemaa taseenlaatomishetkenä. Kirjanpitoasetus määrittelee tasekaavan. Pienet kirjanpitovelvolliset voivat esittää taseen lyhennettynä noudattaen kirjanpitoasetuksen lyhennettyä tasekaavaa (Leppiniemi & Leppiniemi 2010, 61 - 65).

Tase koostuu kahdesta puolesta, kuten kuvassa 2 (Kirjanpitolausakunnan yleisohje 2016) on esitetty. Vastaavaa puoli koostuu yrityksen omaisuudesta, kuten aineellisista ja aineettomista hyödekkeistä, ja vastattavaa puoli osoittaa yrityksen rahan lähteet, kuten vieraan ja oman pääoman.

TASE

	(Tilikauden päättymispäivä)		(Edellisen tilikauden päättymispäivä)	
	—'—'		—'—'	
Vastaavaa				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet		0,00		0,00
Aineelliset hyödykkeet		0,00		0,00
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0,00		0,00	
Muut sijoitukset	0,00	0,00	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus		0,00		0,00
Saamiset		0,00		0,00
Rahoitusarvopaperit				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	0,00		0,00	
Muut rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		0,00		0,00
Vastaavaa yhteensä		<u>0,00</u>		<u>0,00</u>
TASE				
	(Tilikauden päättymispäivä)		(Edellisen tilikauden päättymispäivä)	
	—'—'		—'—'	
Vastattavaa				
OMA PÄÄOMA				
Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma	0,00		0,00	
Ylikurssirahasto	0,00		0,00	
Arvonkorotusrahasto	0,00		0,00	
Käyvän arvon rahasto	0,00		0,00	
Muut rahastot	0,00		0,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	0,00	0,00	0,00	0,00
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ		0,00		0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		0,00		0,00
VIERAS PÄÄOMA		0,00		0,00
Pääomakaina	0,00		0,00	
Muu vieras pääoma	0,00	0,00	0,00	0,00
Vastattavaa yhteensä		0,00		<u>0,00</u>

Kuva 2. Taseen kaava. (Kirjanpitolautakunta yleisohje 2006)

Vastaavaa puoli jaetaan kahteen pääryhmään, pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Pysyviin vastaaviin luokitellaan omaisuuserät, jotka lähtökohtaisesti tuottavat tuloa yhtä tilikautta pidemmän ajan. Pysyvät vastaavat jaetaan kolmeen alaryhmään; aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 124)

Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat aktivoidut erät, jotka lähtökohtaisesti tuottavat tuloa enintään vuoden ajan. Vaihtuvat vastaavien pääryhmät ovat vaihto-omaisuus, saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 129)

2.5.4 Liitteet

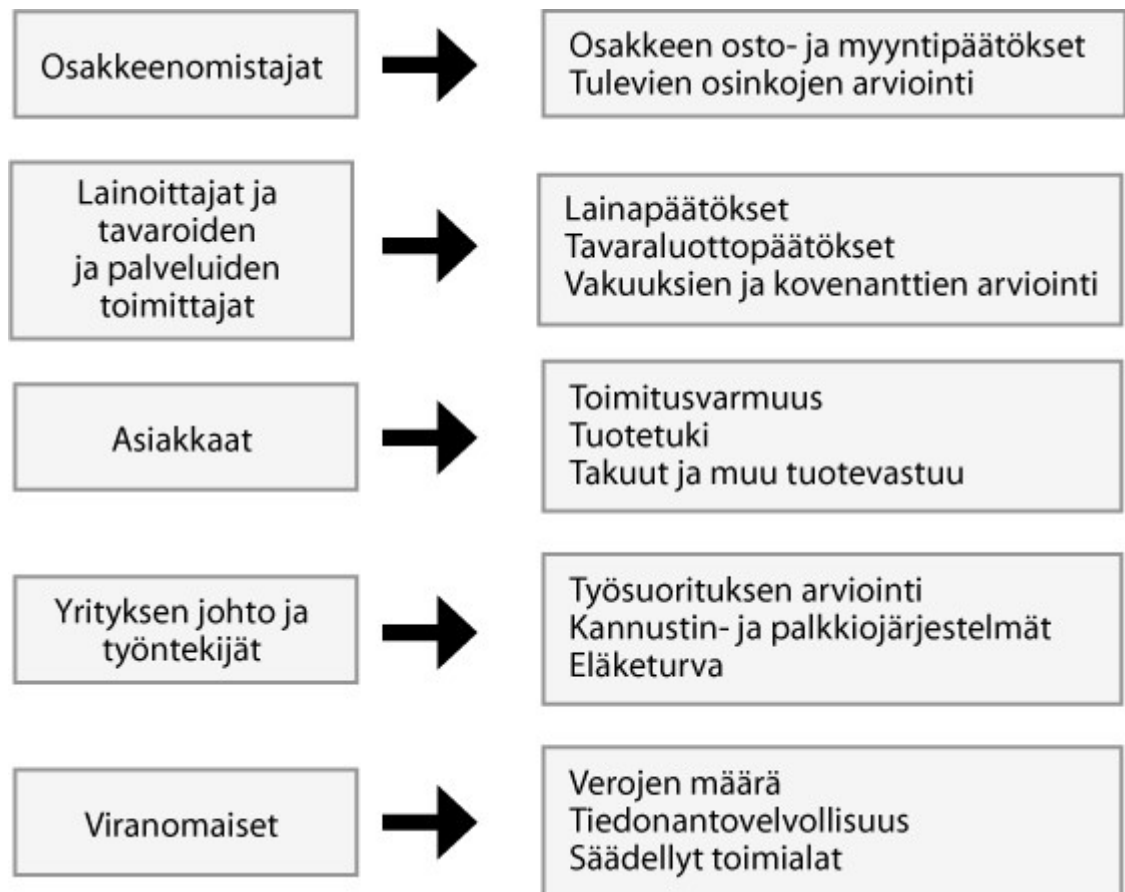
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen on kirjanpitolain perusteella annettava oikea riittävä kuva kirjanpitovelvollisen liiketoiminnan suorituksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos tase -ja tuloslaskelmat yhdessä rahoituslaskelman kanssa pysty antamaan oikeaa ja riittävää kuvaa, on yrityksen varmistettava tiedon antaminen liitetiedoilla. Liitetietojen antaminen edellyttää usein harkintaa, sillä vaatimus oikeasta ja riittävästä kuvasta on hieman tulkinnanvarainen. Liitetietoja annetaankin yleensä olennaisista poikkeuksellisesta tapahtumista. Tällaisia tapahtumia ovat muun muassa olleet saatujen tukien kirjanpidollinen käsittely, poikkeukselliset luontaisedut, epäily koneen hankintamenoon sisällytetystä lahjuksesta ja siihen liittyvä rikosprosessi ja poikkeukselliset sopimusehdot. (Leppiniemi & Leppiniemi 2010, 177)

3 TYÖKALUT TILINPÄÄTÖKSEN ANALYSOINTIIN

Tilinpäätöksen informaation tulkitsemiseksi on luotu erilaisia analyysityökaluja. Yleisimmät tunnusluvut mittaavat yrityksen varallisuutta, kannattavuutta ja tuloksentekoa. Tunnuslukuanalyysin rinnalla yrityksen aiemmista tilinpäätöksistä on mahdollista luoda erilaisia trendianalyysseja, jotka koskevat esimerkiksi liikevaihdon kasvua. Tunnuslukujen ja trendianalyysien perusteella yrityksen nykytilasta ja suunnasta on mahdollista saada kattava kuva. Tilinpäätösanalyysi voidaan ymmärtää päätöksenteon tueksi laadittua arviointia yrityksen taloudellisesta tilanteesta. (Kallunki 2014, 13).

Analyysien tehtävänä on tuottaa jalostettua tietoa yritysten taloudellisesta tilanteesta; kannattavuudesta, varallisuudesta, tehokkuudesta... Tilinpäätösanalyysien keskeinen tavoite on vertailtavuus. Ne helpottavat yritysten vertaamista toisiin yrityksiin ja analysoitavan yrityksen tuloksia eri vuosina. Niiden avulla voidaan myös arvioida täyttääkö yritys pääomamarkkinoiden asettamat tavoitteet. (Kallunki 2014, 14). Tilinpäätösanalyysseja käyttää hyväkseen yrityksen johdon lisäksi myös muut päätöksentekijät, kuten rahoittajat, sijoittajat, omistajat, analyytikot, yhteistyökumppanit ja viranomaiset. Kuva 3 havainnollistaa sidosryhmien tarpeen ymmärtää tilinpäätösinformaatiota osana päätöksentekoaan.

Kuva 3. Yrityksen sidosryhmät ja tilinpäätösanalyysin käyttökohteet. (Kallunki 2014, 19)

Tilinpäätösanalyysin idea on siis tarjota vertailukelpoisia lukuja yrityksistä. Analyysien avulla on mahdollista leikata yritysten koon vaikutuksia vertailusta. Tunnetuimmat analyysityökaluista ovat tilinpäätöksen luvuista laskettuja, kuten kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, tunnuslukuja.

Yrityksen taloudellisen tilan analysoimisessa on aina ainakin kolme fundamenttia vaihetta, jotka ovat yrityksen liiketoiminnan ymmärtäminen, tilinpäätöslaskelmainformaation analysointi sekä tunnuslukuanalyysi. (Seppänen 2011, 96)

Yrityksen analysoijan ensimmäinen vaihe on ymmärtää yrityksen liiketoimintamallia ja toimintaympäristöä. Yrityksen liiketoimintamallin ymmärtäminen pähkinänkuoressa on määrittää kvalitatiivisella tasolla analysoitavan yrityksen kilpailuedut lisäarvon luomiseksi ja sen miten yritys aikoo tuottaa rahaa. Kohdeyritys määrittelee usein itse toimialansa ja se onkin suorien kilpailijoiden ohella luotettavin tapa määritellä toimiala. (Seppänen 2011, 24 – 26)

Analyttisella tuloslaskelmalla tarkoitetaan analyysia, joissa eritellään yrityksen operatiivisen liiketoiminnan erät virallisen raportoidun tuloslaskelman ja taseen eristä. Operatiivista liiketoimintaa kuvaavat muun muassa tuloslaskelmassa liikevaihto, henkilöstökulut ja tavaraostot. Kertaluonteiset erät, jotka eivät liity varsinaiseen, operatiiviseen liiketoimintaan poistetaan tuloslaskelmasta. Tällaisia kertaluonteisia erä voivat olla esimerkiksi omaisuuden myyntivoitot, jotka eivät toistu tulevina vuosina. Yrityksen myydessä omaisuuserän, jota ei enää myynnin jälkeen ole olemassa, ei voi myydä uudestaan eikä tätä enää toistu. Analysoijan tärkein tehtävä ymmärtää analysoitavan yrityksen liiketoimintaa ja pystyä luokittelemaan operatiiviseen liiketoimintaan liittyvät erät. Onkin syytä muistaa, että sama tilinpäätöserä voidaan luokitella toiselle yritykselle operatiivisen liiketoimintaan kuuluvaksi eräksi ja toiselle ei. (Kallunki 2014, 59)

Analyttisen tuloslaskelman ja taseen ja taloudellisten tunnuslukujen rinnalle voidaan merkitykselliseksi työkaluksi nostaa kasvun ja trendin analyysit, jotka ovat varsinkin case-yritykseni kaltaiselleni toimintansa alkuvaiheilla olevalle pienyritykselle hyödyllisiä. Kasvun tunnusluvut keskittyvät tyypillisesti tilinpäätöserien vuosittaiseen muutokseen verrattuna edelliseen tilikauteen eli ne keskittyvät analysoimaan yritykseen suuntaa. Kasvuanalyysien tavoitteena on selvittää yrityksen tulojen ja kulujen suhteellista kasvua. (Seppänen 2011, 111)

3.1 Oikaistu tilinpäätös

Tilinpäätökset eivät aina ole täysin vertailukelpoisia yritysten tai tilikausien johtuen harkinnanvaraisuuksista, joita tilinpäätöksen laatijalla on käytössään. Vertailukelpoisuus on tilinpäätöksen välittämän informaation kannalta ensiarvoisen tärkeää, joten tilinpäätöksiin on tehtävä niin sanottuja standardisointeja eli oikaisuja. Oikaisujen tekemiseksi on tunnettava harkinnanvaraisuuksien myötä tulevat väljyydet tilinpäätöksissä. Yritys voi suunnitella tilinpäätöksen tavoitetulosta esimerkiksi kirjanpidon, verotuksen, imagon ja voitonjaon näkökulmista täyttää kuitenkin sille annetut laillisuusvaatimukset. Virallinen tilinpäätöksen tulos ja rahoituslaskelma eivät aina anna oikeaa ja täydellistä kuvaa yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. (Salmi 2020, 144).

3.1.1 Tuloslaskelman oikaisut

Salmi nostaa tuloslaskelman oikaisujen tärkeimmiksi tavoitteiksi selvittää tulos, joka kuvaa mahdollisimman hyvin säännöllistä, jatkuvaa ja ennustettavaa liiketoiminnan tulosta. Oikaistua tilinpäätöstä on helpointa jäsenellä kululajikohtaisen tuloslaskelman kautta, jossa käydään tuoslaskelma läpi erä erältä. Eriä tarkastellaan säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan näkökulmasta, joten se poikkeaa hieman Kilan tuloslaskelmakaavan yleisohjeesta. Jos johonkin erään on lisätty liiketapahtumia, jotka eivät täytä säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan periaatteita, erät ”oikaistaan”.

Taulukko 1. Oikaistu tuloslaskelma. (Salmi 2020, 151)

Oikaistu tuloslaskelma, kululajikohtainen	
1 Liikevaihto *Valmisteveraston muutos	<ul style="list-style-type: none"> Varsinaisen liiketoiminnan tuotot. Liiketoiminnan rakennemuutokset saattavat muuttaa liikevaihdon sisältöä. *Puolivalmisteet ja valmiit tuotteet, joita yritys on jalostanut
2 Valmistus omaan käyttöön	<ul style="list-style-type: none"> Ei tarvitse esittää, kulut voidaan aktivoida suoraan taseeseen. Jos esitetään, esitetään myös kulut tuloslaskelmassa
3 Liiketoiminnan muut tuotot	<ul style="list-style-type: none"> Sisältää usein pysyvien vastaavien myyntivoittoja Kertaluonteiset ja olennaiset erät eliminoidaan
4 Aineiden, tarvikkeiden ja tavaraoiden ostot *Varaston muutos	<ul style="list-style-type: none"> Bruttoperuste, korjataan varaston muutoksella vastaamaan liikevaihtoa Kiinteiden kulujen aktivointi vaikuttaa *Epäkuranttius ja markkinahintojen muutos saattavat vaikuttaa. *Kiinteiden kulujen aktivointi mahdollista
5 Ulkopuolisten palveluiden ostot	<ul style="list-style-type: none"> Läheisesti liiketoimintaan liittyviä palveluita Ulkoistus saattaa nostaa tasoa kertaluonteisesti
6 Henkilöstökulut	<ul style="list-style-type: none"> Tarvittaessa tehtävä palkkakorjaus Eläkevastuut katettava kokonaisuudessaan
7 Liiketoiminnan muut kulut	<ul style="list-style-type: none"> Kertaluonteiset ja olennaiset erät eliminoidaan
8 Käyttökate	<ul style="list-style-type: none"> Kannattavuus lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen Erityisen merkittävä rahoittajien näkökulmasta
9 Poistot ja arvonalentumiset	<ul style="list-style-type: none"> Suunnitelman mukaisten poistojen on vastattava kuluvan omaisuuden todellista taloudellista pitoaikaa
10 Liiketulos	<ul style="list-style-type: none"> Liiketoiminnan kannattavuuden perusrivi Riippumaton rahoitusrakenteesta Oikaistuna vertailukelpoinen eri tilikausien ja toimialan eri yritysten välillä
11 Rahoitustuotot *Rahoituskulut	<ul style="list-style-type: none"> Rahoitustoiminnan tuotot (korkotuotot, sijoitusten realisointivoitot) Varovaisuus edellyttää voittojen realisoitumista *Rahoitustoiminnan kulut (korkokulut, sijoitusten realisointitappiot) Varovaisuuden vuoksi laskennalliset kurssitappiot huomioidaan
12 Tulos ennen veroja	<ul style="list-style-type: none"> Kertoo kaudelta syntyneen tuloksen, josta yritystä verotetaan Jos kauden verot poikkeavat paljon veroprosentin mukaisesta, syy on selvitettävä
13 Oikaistut tuloverot	<ul style="list-style-type: none"> Lasketaan oikaistua tulosta vastaavat verot Liitetiedoista tarkistetaan verojen erittely
14 Nettotulos	<ul style="list-style-type: none"> Analysoijan käsitys säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tuloksesta
15 Ei-säännölliset, eliminoidut erät	<ul style="list-style-type: none"> Kertaluonteiset tuotot ja kulut, tilinpäätösjärjestelyt, konserniavustus, vähemmistöosuus. Olennaisuus tärkeää.
16 Eliminoitavia vastaavat verot	<ul style="list-style-type: none"> Veroja oikaistaan sikäli kuin eliminoinnit ovat verovaikutteisia Vähemmistöosuus ja tietyt myyntivoitot ja -tappiot eivät ole verovaikutteisia.
17 Tilikauden voitto/tappio	<ul style="list-style-type: none"> Tilikauden "virallinen" tulos, yrityksen vaurastuminen/köyhtyminen Vaikuttaa omaan pääomaan

Taulukko 1 osoittaa tilinpäätöksen oikaistun kululajikohtaisen tuloslaskelman. Taulukon oikea puoli kertoo, miten erät tulisi käsitellä tilinpäätöksessä ottaen huomioon säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan, ja mitkä seikat vaikuttavat tilinpäätöserien sisältöön.

Liikevaihtoon kirjataan varsinaisesta liiketoiminnasta saadut tuotot, joiden tärkein kriteeri Salmen mukaan on se, onko tulo ansaittu liiketoiminnallisessa mielessä. Oikaistussa tilinpäätöksessä yrityksen nettotulos kertoo analyysoijalle säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tuloksen, kun taas tilikauden voitto/tappio kertoo ainoastaan yrityksen tosiallisesta vaurastumisesta tai köyhtymisestä. Nettotulokseen ei periaatteessa sisälly mitkään sellaiset erät, jotka eivät kuulu säännölliseen, jatkuvaan ja ennustettavaan liiketoimintaan. Oikaistussa tuloslaskelmassa niille on oma erä, ”ei säännölliset ja eliminoidut erät”, jotka käsitellään nettotuloksen jälkeen, ennen varsinaista tilikauden voittoa/tappiota. (Salmi, I)

Liiketoiminnan muut tuotot erään hyväksytään oikaistussa tuloslaskelmassa vain säännöllisesti toistuvat, muut kuin varsinaisesta liiketoiminnasta ansaitut tuotot ja liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan kaikki ne liiketoiminnan lyhytvaikutteiset kulut, joita ei ole kirjattu sen yläpuolisiin tilinpäätöseriin.

Kirjanpitoasetuksen mukaisessa tuloslaskelmassa ei ole käyttökatetta, joka on laskettavissa lisäämällä poistot ja arvonalentumiset liikevoittoon/tappioon. Käyttökate kertoo tuloslaskelman jäämän lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen. Se on joskus liiketulosta käyttökelpoisempi vertailtaessa kahta yritystä, joiden varojen ja pääomien rakenteet ovat erilaisia. Salmi määrittelee käyttökatteen eräänlaiseksi kassaperusteiseksi tulokseksi, jolla yritys hoitaa pääomavelvoitteitaan.

Salmi nostaa henkilöstökulujen merkityksen erityisesti pienille henkilöyrityksille, jollainen case-yrityksenikin on. Niissä henkilöstökulut ovat useasti poikkeuksellisen pienet, eikä henkilöyrityksissä omistaja edes voi maksaa itselleen palkkaa. Analyysoijan tulee kuitenkin ottaa huomioon, ettei yrityksen kannattavuutta voida parantaa ilmaisella tai alihintaisella työllä. Salmi on määritellyt henkilötyövuoden bruttokustannukseksi 30 000 euroa. Palkkakorjausta pitää tarkastella mahdollisuuksien mukaan tapauskohtaisesti.

3.1.2 Taseen oikaisut

Taseen oikaisulla tarkoitetaan sellaisten varallisuuserien eliminointia taseesta, millä ei ole todellisuudessa tulontuottamiskykyä. Lisäksi taseen oikaisulla halutaan saada

näkyviin sellainen oleannainen varallisuus ja velat, joita ei ole merkitty taseeseen. Velat merkitään oikaistuun taseeseen joko lyhytaikaisena tai pikäaikaisena vieraana pääomana.

Taseen oikaisuja tehdään tarvittaessa muun muassa perustamismenoihin, liikearvoon ja aineellisiin hyödykkeisiin. Perustamismenoilla tai tutkimusmenoilla ei ole itsenäistä tulontuottamiskykyä, joten niitä ei kirjata taseeseen, kehittämismenoilla pitää olla selvästi todennttavissa olevaa tuloja kerryttävää vaikutusta. Ajatuksena on eliminoida tase-eristä kaikki erät joihin ei liity tulo-odotuksia. Jokainen erä käydään läpi kriittisesti varovaisuuden periaatteita noudattaen ja erät oikaistaan, jos niihin liittyy yliarvostusta, todennäköisiä luottotappiota tai piilovarallisuutta. Jos esimerkiksi aineellisissa hyödykkeissä on yliarvostusta, tasearvo oikaistaan. Saamisista vähennetään todennäköiset luottotappiot tai niissä saattaa olla saamia omistajilta, joita ei todellisuudessa aiota maksaa takaisin. Mahdollinen oikaisu merkitään myös omaan pääomaan kaikkien niiden erien osalta, joilla on muutettu varallisuuden arvoja. Taseen oikaisu on usein tuloslaskelman oikaisu huomattavasti haastavampaa taseen luonteesta johtuen. Taseeseen on mahdollista merkitä entistä enemmän varoiksi sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joiden tulontuottamiskyky on epävarmaa. (Salmi, 2020)

3.2 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös

Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätös voidaan laatia sekä tulos että taselaskelmalle. Tuloslaskelmassa suhteutetaan tuloslaskelman erät liikevaihtoon ja prosenttilukumuotoisessa taselaskelmassa taseen erät taseen loppusummaan. Se on käyttökelpoinen työkalu muun muassa silloin, kun halutaan arvioida miten eri kustannuserät kehittyvät suhteessa liikevaihtoon tai vertailtaessa eri kokoisten yritysten kustannus- ja taserakenteita. Prosenttilukumuotoisesta tilinpäätöksestä ei voida kuitenkaan päätellä tietyn erän absoluuttista muutosta, vaan muutos suhteutetaan aina liikevaihtoon tai taseen loppusummaan. Analyysi on parhaimmillaan, kun se voidaan yhdistää toisiin analyysityökaluihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 87-90).

Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma suhteuttaa tuloslaskelman erät liikevaihtoon, niin että liikevaihdolle annetaan aina arvoksi 100%. Tuloslaskelmaa lähdetään käymään rivi riviltä niin, että jos esimerkiksi yrityksen liikevaihto on ollut 100 euroa ja liiketoiminnan muut tuotot 5 euroa, merkitään liiketoiminnan muut tuotot riville 5% (5euroa/100euroa). Liiketoiminnan muut tuotot ovat siis 105% eli liikevaihto lisättynä muilla tuotoilla. Jos

sadan euron liikevaihdosta yritykselle on jäänyt käyttökatetta 10 euroa, merkitään käyttökatteeksi 10%. Prosenttilukumuotoisen tuloslaskelman avulla voidaan tutkia yrityksen kulurakenteen kehittymistä tarkastelujaksolla. (Niskanen & Niskanen 2003, 90)

Prosenttilukumuotoisen taseen vertailuarvo on taseen loppusumma, jolle annetaan aina arvoksi 100%. Prosenttilukumuotoisesta taseesta on helppo lukea esimerkiksi kuinka suuri taseen oma pääoma on suhteutettuna taseen loppusummaan tai paljonko yrityksellä on sijoituksia ja pitkäaikaisia saamisia. Vastattavaa-puolen prosenttilukumuotoinen tase soveltuu hyvin rahoitusrakenteen muutoksen tarkasteluun, kun taas vastaavaa-puolelta havainnoidaan omaisuuden rakennetta. (Niskanen & Niskanen 2003, 92 - 95)

3.3 Kasvun mittarit ja trendianalyysi

Kasvu on yritykselle kuin yritykselle tärkeä menestyksen mittari, mutta erityisen tärkeää se on pienelle vasta-alkaneelle yritykselle. Kasvua voi hakea eri tavoin, mutta taloudellisesta näkökulmasta kasvun tulee kuitenkin aina olla kannattavaa. Kasvua haettaessa yrityksen on pidettävä huolta vakavaraisuudestaan, maksuvalmiudestaan sekä kannattavuudestaan. Todellinen kasvu on arvoa luovaa, mikäli kasvuun tarvittava sitoutuneen pääoman lisäys tuottaa enemmän kuin sen rahoittamisen aiheuttamat kustannukset. Yrityksen on huolehdittava optimaalisesta pääomarakenteesta, sillä pääosin velalla haettu kasvu synnyttää liikaa rahoitusriskejä. Rahoitusriskien hallinta kasvua haettaessa on tärkeää myös vieraan pääoman sijoittajille. (Kallunki 2014, 112)

Kasvun tunnusluvun mittaavat yrityksen suuntaa ja vauhtia; onko toiminta kasvamassa vai supistumassa, ja kuinka voimakkaasti. Kasvun tunnusluvut mittaavat usein tietyn tilinpäätöserän vuotuista muutosta. (Seppänen 2011, 71). Vuotuista muutosta on liiketoiminnan kannalta erityisen tärkeää seurata liikevaihdosta, liikevoitosta, voitosta, taseen loppusummasta sekä osakekohtaisesta osingosta (Kallunki 2014, 113). Kaava 1 osoittaa kasvun tunnuslukujen peruskaavan.

$$\text{Kasvuprosentti} = \frac{\text{Tilinp.erä tilik. lopussa} - \text{Tilinp.erä tilik. lopussa}}{\text{Tilinpäätöserä tilikauden alussa}} \times 100$$

Kaava 1. Kasvuprosentti. (Seppänen 2011, 71)

Tilinpäätöserien muutoksen selvittämiseksi voidaan käyttää myös trendianalyysia, joka kuvaa kunkin tilinpäätöserän muutosta ajassa. Trendianalyysin voi tehdä sekä tuloslaskelman että taseen erille käyttäen useampaa peräkkäistä tilikautta. Kunkin erän ensimmäisen vuoden arvoksi asetetaan 100%, jolloin myöhempiä arvoja verrataan aina ensimmäiseen vuoteen. Jos esimerkiksi yrityksen liikevaihto on trendianalyysin varhaisimpana vuonna 100€ ja vuotuinen kasvu on 10%, merkitään trendianalyysiin liikevaihdoksi ensimmäisen vuoden kohdalle 100, toisen vuoden kohdalle 110% ja kolmannen vuoden kohdalle 121%. Trendianalyysi sopii analysoitavan yrityksen tilinpäätöserien muutoksen vertailuun, kun taas kappaleessa 3.2 esitelty prosenttimuotoinen tilinpäätös sopii yritysten välisiin vertailuihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 96).

3.4 Taloudelliset tunnusluvut

Yleinen jako tunnusluvuille on jakaa ne kolmeen tärkeimpään pääryhmään; kannattavuuteen, vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen. (Seppänen 2011, 65; Kallunki 2014, 102 – 104; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 171). Tunnuslukuja laskettaessa pitäisi analysoida aina useampaa tunnuslukua kerrallaan ja muodostaa kokonaiskuva yrityksen heikkouksista ja vahvuuksista. Erilaisia tunnuslukuja on kuitenkin satoja, joten on säilytettävä tasapaino riittävän informaation ja informaatioähkyn välillä. Tunnusluvuille on määritetty tiettyjä ohjearvoja, jotka kertovat, miten yritys tietyn mittarin mukaan pärjää. Ohjearvoja tulkittaessa on hyvä kuitenkin muistaa toimialojen erilaisuus ja määritellä, jos mahdollista, verrokkiryhmä. Vertailtaessa omiin, aiempiin arvoihin, pystytään seuraamaan yrityksen kehitystä halutuilla mittareilla. (Seppänen 2011, 67)

Tunnusluvun yleisen kaavan kaavan 2 lailla.

$$\text{Tunnusluku} = \frac{\text{Tilinpäätöserä (esim. tilikauden tulos)}}{\text{Tilinpäätöserä (esim. oma pääoma)}}$$

Kaava 2. Tunnusluvun yleinen laskukaava. (Seppänen 2011, 68)

Tunnusluku saadaan siis jakamalla tilinpäätöserä toisella tilinpäätöserällä. Prosenttimuotoinen tunnusluku saadaan kertomalla jakolaskun tulos sadalla.

3.4.1 Kannattavuuden mittarit

Kannattavuus on yrityksen taloudellisen suorituskyvyn keskeisiä käsitteitä. Liiketoiminnan kannalta yrityksen kannattavuus on perustuvanlaatuinen elinehto. Sen mittaamiseksi onkin kehitetty useita mittareita eri näkökulmista. Seppänen jakaa kannattavuuden mittarit kolmeen pääryhmään: voittomarginaalien tunnuslukuihin, pääoman tunnuslukuihin ja pääoman kiertonopeuden tunnuslukuihin. Voittomarginaalien tunnusluvut keskittyvät hinnoitteluvoiman ja kustannustehokkuuden eli kannattavuuden ydintekijöiden analysointiin. Pääoman tuottoasteen tunnusluvut yhdistävät toiminnan kannattavuuden ja pääoman käytön tehokkuuden. Pääoman kiertonopeuden tunnusluvut mittaavat investointien eli toimintaan sidotun pääoman tehokkuutta. (Seppänen 2011, 68).

Liikevoittoprosentti (kaava 3) kuvaa karkealla ja yksinkertaisella tavalla yrityksen kannattavuutta mitaten liikevoiton suhdetta liikevaihtoon. Tunnusluku kertoo yrityksen liiketoiminnan kustannustehokkuudesta ja kontrollista sekä hinnoitteluvoimasta. (Seppänen 2011, 76)

$$\text{Liikevoittoprosentti} = \frac{\text{Liikevoitto}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kaava 3. Liikevoittoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172)

Samaa kaavaa voidaan soveltaa nettotulosprosentin ja kokonaistulosprosentin laskemiseen vaihtamalla liikevoiton tilalle yrityksen tilikauden nettotuloksen tai kokonaistuloksen. Nämä, niin sanotut voittoprosentit, jaetaan siis aina liikevaihdolla. Kokonaistulos saadaan suoraan tilinpäätöseränä, tuloslaskelman viimeiseltä riviltä voittona tai tappiona. Nettotulos poikkeaa kokonaistuloksesta tilinpäätössiirtojen ja satunnaisten erien verran.

Myös niin sanottu käyttökateprosentti (kaava 4) lasketaan samalla tavalla. Siinä jaettava on niin sanottu käyttökate, joka saadaan lisäämällä liikevoittoon poistot ja arvonalentumiset.

$$\text{Käyttökateprosentti} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kaava 4. Käyttökateprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)

Voittomarginaaliin perustuvilla tunnusluvulla on hankala antaa tiettyjä ohjearvoja, sillä toimialojen välinen vaihtelu on suurta. Voimakkaasti kilpailuilla aloilla esimerkiksi kokonaistulosprosentti saattaa jäädä yhden ja kahden prosentin välille. Kokonaistulosprosentti voi poiketa suurestikin esimerkiksi liikevoittoprosentista, sillä satunnaisilla erillä voi olla yllättävänkin suuri vaikutus varsinkin yhden tilikauden tuloksiin. Voittomarginaalin tunnuslukuja tulisi ensisijaisesti vertailla toimialan sisäisesti sekä analysoidavan yrityksen aiempiin tuloksiin. (Seppänen 2011, 75)

Pääoman tuottoon liittyvät tunnusluvut kertovat yrityksen toiminnallaan pääomalleen ansaitseman koron eli tilikaudessa (12 kuukaudessa) saavutetun tuloksen suhteen käytössä olleeseen pääomaan. Pääoman tuottoprosentteja voidaan laskea eri näkökulmista. Yleisimpiä versioita ovat oman pääoman, sijoittajan näkökulmasta lasketun sijoitetun pääoman ja kokonaispääoman tuottoprosentit. Pääoman tuottoprosentteja käytetään yleisesti yritysten välisissä kannattavuuden vertailuissa. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)

Oman pääoman tuottoprosentti lasketaan kaavan 5 mukaisesti.

$$\text{Oman pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Voitto}}{\text{Oma pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

Kaava 5. Oman pääoman tuottoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)

Tilikauden voitto jaetaan siis keskimääräisellä omalla pääomalla, joka tavanomaisesti lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173). Oman pääoman tuottoprosentin ohjearvot esitetään taulukossa 2.

Taulukko 2. Oman pääoman tuottoprosentin ohjearvo. (Leppiniemi & Kykkänen, 174)

Tuotto %	Arviointi
Yli 15%	Hyvä
5-15%	Tyydyttävä
Alle 5%	Heikko

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti lasketaan kaavan 6 mukaisesti.

$$\text{Sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Voitto} + \text{Rahoituskulut}}{\text{Sijoitettu pääoman keskimäärin tilikaud.}} \times 100$$

Kaava 6. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173)

Sijoitettu pääoma saadaan vähentämällä taseen loppusummasta korottomat erät eli toisin sanoen omaan pääomaan lisätään korolliset velat. Korottomia ovat tavallisesti vie-raaseen pääomaan sisältyvät ennakot, ostovelat ja siirtovelat. Sijoitettu pääoma laske-taan oman pääoman keskiarvon tapaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona. (Leppi-niemi-Kykkänen 2015, 174) Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ohjearvot määriteltynä taulukossa 3.

Taulukko 3. Sijoitetun pääoman tuottoprosentin ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 174)

Tuotto %	Arviointi
Yli 15%	Hyvä
0-15%	Tyydyttävä
Negatiivinen	Heikko

Kokonaispääoman tuottoprosentti lasketaan kaavan 7 mukaisesti.

$$\text{Kokonaispääoman tuottoprosentti} = \frac{\text{Voitto} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot}}{\text{Kokonaispääoma}} \times 100$$

Kaava 7. Kokonaispääoman tuottoprosentti. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 174)

Kokonaispääoma saadaan taseen loppusummasta. Halutessa voidaan käyttää peräkkäisten vuosien taseiden loppusummien keskiarvoa. Kokonaispääoman tuottoprosentin ohjearvo määritellään usein kuten taulukossa 4. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)

Taulukko 4. Kokonaispääoman tuottoprosentin ohjearvo. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)

Tuotto %	Arviointi
Yli 10%	Hyvä
5-10%	Tyydyttävä
Alle 5%	Heikko

Pääoman kiertonopeuden tunnusluvut mittaavat yrityksen tehokkuutta käyttää tehtyjä investointeja liikevaihdon aikaansaamiseksi. Pääomien kiertonopeuteen eli tehokkuuteen vaikuttavat siis sekä tehtyjen investointien määrät että yrityksen liikevaihto. (Seppänen 2011, 78)

Pääoman kiertonopeuden tunnusluvut ovat muodoltaan kaavan 4 mukaisia. Yleisin versio pääoman kiertonopeuden tunnuslukuista on koko pääoman kiertonopeus. Koko pääoman kiertonopeus lasketaan, kuten yleisessä kaavassa, mutta investointien paikalle jakajaksi laitetaan taseen loppusumma. Koko pääoman kiertonopeus mittaa yrityksen tehokkuutta käyttää kaikkia tehtyjä investointeja. Pääoman kiertonopeus on siis sitä suurempi, mitä enemmän yritys on kyennyt aikaansaamaan liikevaihtoa olemassaolevilla resursseilla. Koko pääoman sijaan voidaan myös laskea sijoitetun pääoman kiertonopeus, käyttöomaisuuden kiertonopeus tai käyttöpääoman kiertonopeus.

$$\text{Pääoman kierto nopeus} = \frac{\text{Liikevaihto}}{\text{Investoinnit}}$$

Kaava 8. Pääoman kierto nopeus. (Seppänen 2011, 78)

Pääoman kierto nopeuden tunnusluvut saadaan laskettua sijoittamalla haluttu erä kaavan 8 mukaisesti jakajaksi investointien tilalle.

3.4.2 Vakavaraisuuden mittarit

Vakavaraisuuden mittarit ovat kehitetty mittaamaan yrityksen rahoitusriskiä. Mitä suurempi osa yrityksen varoista on vierasta pääomaa, sitä suuremmaksi sen rahoitusriski arvioidaan ja sitä heikompi on sen vakavaraisuus.

Pörssiyritysten vuosikertomuksissa sekä sijoitusanalyysseissä on tapana laskea kaksi vakavaraisuuden tunnuslukua; nettovelkaantumisaste eli gearing-tunnusluku ja omavaraisuusaste, joka on yleisimmin käytetty vakavaraisuuden mittari. Tunnusluku mittaa oman pääoman suhdetta koko pääomaan. Koko pääoman arvona käytetään useimmiten taseen loppusummaa, josta on vähennetty saadut ennakot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176) Omavaraisuusaste lasketaan kaavan 9 mukaan.

$$\text{Omavaraisuusaste (\%)} = \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Koko pääoma}} \times 100$$

Kaava 9. Omavaraisuusaste. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)

Omavaraisuusasteelle on määritelty ohjearvoja (taulukko 5), joita on kuitenkin hyvä tulkitä myös yrityskohtaisesti. Esimerkiksi yrityksellä, jolla on hyvä ja vakaa tulokehitys ja toimintaan liittyvät riskit alhaiset, voidaan hyväksyä korkeampiakin velkaantumiaasteita. Yrityksen tulojen vaihdellessa reilusti tilikausittain tai tulokehitys on ollut niukkaa eikä tappiollisiakaan tilikausia ole vältetty, pidetään korkeaa velkaantumisastetta erittäin huolestuttavana. Huomioitavaa on, että matalakin velkaantumiaaste voi olla yrityksen

jatkuvuutta uhkaava riski, mikäli yrityksen liikevaihto -ja tuloskehitys ovat heikkoja. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)

Taulukko 5. Omavaraisuusasteen ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175)

Omavaraisuusaste	Arviointi
Yli 40%	Hyvä
20-40%	Tyydyttävä
Alle 20%	Heikko

Vakavaraisuutta voidaan mitata myös yrityksen velkaantuneisuudella. Velkaantumiseen mittareista tunnetuin ja helpoiten sovellettava tunnuslukau kutsutaan suhteelliseksi velkaantuneisuudeksi. Tunnusluvussa, laskentakaava esitetty kaavassa 10, jaettavana oleva taseen velat saadaan, kun vähennetään taseen vieraasta pääomasta saadut ennakot. (Leppiniemi-Kykkänen 2015, 176)

$$\text{Suhteellinen velkaantuneisuus (\%)} = \frac{\text{Taseen velat}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Kaava 10. Suhteellinen velkaantuneisuus. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176)

Suhteelliselle velkaantuneisuudelle esitetään usein taulukon 8 mukaiset ohjearvot, mutta hyväksyttävänä pidettävää suhteellista velkaantuneisuutta pitää tarkistella monin tavoin yrityksen toiminnan kautta. Tunnusluku on käyttökelpoisimmillaan yrityksen velkaantuneisuuden kehityksen kuvaamisessa ja seuraamisessa eikä yritysten välillä.

Taulukko 6. Suhteellisen velkaantuneisuuden ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 176)

Suhteellinen velkaantuneisuus	Arviointi
Alle 40%	Hyvä
40-80%	Tyydyttävä
Yli 80%	Heikko

Vakavaraisuuden toisena päämittarina pidetään nettovelkaantumisasastetta eli Gearing-tunnuslukua (kaava 11). Tunnusluvussa verrataan korollisen vieraan pääoman määrää oman pääoman määrään. Jaettavana oleva nettovelka saadaan vähentämällä yrityksen likvidit varat (rahat ja rahoitusarvopaperit) korollisesta vieraasta pääomasta. Korollinen vieras pääoma saadaan kun tase-erästä vieras pääoma vähennetään korottomiksi katsotut erät saadut ennakot ja ostovelat. (Leppiniemi-Kykkänen 2015, 177; Seppänen 2011, 85)

$$\text{Gearing} = \frac{\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahat ja rahoitusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma}}$$

Kaava 11. Gearing. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)

Jos gearingin arvoksi saadaan yksi tai vähemmän eli nettovelka on enintään oman pääoman suuruinen, yrityksen vakavaraisuuden arvioidaan olevan yleensä riittävällä tasolla. Jos tunnusluku on negatiivinen siitä syystä, että yrityksen oma pääoma on negatiivinen, yrityksen vakavaraisuus luokitellaan tunnusluvun valossa heikoksi. (Leppiniemi-Kykkänen 2015, 177)

3.4.3 Maksuvalmiuden mittarit

Maksuvalmiuden eli likviditeetin tunnusluvut mittaavat yrityksen valmiutta selvitä lyhyen aikavälin veloista ja maksuvelvoitteista likvideillä varoillaan. Likviditeeteiksi varoiksi

määritellään sellaiset varat, jotka yritys voi muuttaa lyhyellä aikavälillä rahaksi. Maksuvalmiuden mittarien keskeinen ongelma on se, että yrityksen odotetaan tyypillisesti maksavan velkansa hoitokuluineen tulevasta, liiketoiminnasta saatavasta kassavirrasta eikä olemassaolevista rahavarannoista. Maksuvalmiuden mittarit voidaan nähdä yrityksen kykyä selvitä velvotteistaan hätätilanteissa, joissa yrityksen liiketoiminnasta saatavat varat eivät riitä kattamaan maksuvelvotteita. (Seppänen 2011, 88)

Tavanomaisimmat maksuvalmiuden tunnusluvut ovat Quick ratio ja Current ratio. Quick ratio (kaava 12) mittaa yrityksen rahoitusomaisuuden määrää yrityksen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta vähennetään tavanomaisesti saadut ennakot.

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Kaava 12. Quick ratio. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)

Quick ration ohjearvot taulukossa 7. Jos tunnusluvun arvo on yli 1, arvioidaan maksuvalmiuden olevan hyvä eli rahoitusomaisuus riittää kattamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä huonommaksi maksuvalmius arvioidaan eli sitä vähemmän yrityksellä on likvidejä varoja suhteessa lyhytaikaisiin velkoihin.

Taulukko 7. Quick ration ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 177)

Quick ratio	Arviointi
Yli 1	Hyvä
0,5-1	Tyydyttävä
Alle 0,5	Heikko

Current ratio -tunnusluvussa (kaava 13) arvioidaan taseen rakenteen avulla riittävätkö yrityksen rahavarat yrityksen juoksevista kuluista selviämiseen. Rahoitusomaisuuden

lisäksi vaihto-omaisuuden katsotaan olevan käytettävissä lyhytaikaisen vieraan pääoman hoitoon. (Leppänen-Kykkäniemi 2015, 178).

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Kaava 13. Current ratio. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178)

Taulukko 8. Current ration ohjearvot. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 178)

Current ratio	Arviointi
Yli 2	Hyvä
1-2	Tyydyttävä
Alle 1	Heikko

Current ration katsotaan olevan hyvällä tasolla ohjearvojen (taulukko 9) mukaan, kun vaihto-omaisuuden ja rahoitusomaisuuden summa on vähintään kaksinkertainen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan verrattuna ja heikolla tasolla, kun niiden summa on pienempi kuin lyhytaikaisen vieraan pääoman.

4 POSTITIEN JÄÄTELÖN YRITYSANALYYSI

Postitien Jäätelö valmistaa italialaistyylistä jäätelöä, gelatoa. Toiminta käynnistyi vuoden 2017 loppupuolella tuotantotilojen löydyttyä Uudestakaupungista. Kesästä 2019 Postitien Jäätelöllä on ollut myös oma myymälä Turun Suikkilassa. Jäätelöä myydään lisäksi lähiruokarinki Rekon kautta sekä muutamissa jälleenmyyntipisteissä Turun seudulla ja Vakka-Suomen alueella. Toimintaa pyritetään puolipäiväisesti pääelinkeinon ohella, mutta yrittäjän tavoite on saada toiminta niin kannattavaksi, että siitä tuisi päätoiminen elinkeino. Kesällä 2019 Postitien Jäätelö pystyikin palkkaamaan kesäkaudelle osa-aikaisen työntekijän myymälään. Postitien Jäätelö ei ole oma oikeushenkilö, vaan yrittäjä on yksityinen elinkeinoharjoittaja, joka on perustanut toiminimen liiketoimiaan varten. Toiminen tilinpäätöksissä ei ole aiemmin eritelty Postitien Jäätelön ja muun elinkeinonharjoittamisen tuloja.

4.1 Postitien Jäätelön toiminnan kuvaus

Jäätelön valmistus vaatii paljon aikaa vievää käsityötä. Jäätelön raaka-aineet mitataan itse ja lopputuote pakataan käsin purkkeihin, joiden merkinnät vielä viimeistellään käsityönä. Tuotannollista ja taloudellista hukkaa aiheuttaa erilliset tuotanto -ja myymälätilat. Myymälä sijaitsee yrittäjän kodin läheisyydessä Turussa, mutta tuotantotila 65 kilometrin päässä Uudessakaupungissa. Tilojen vuokrat ovat käyttöasteesta riippumattomia, ja molemmat tilat ovatkin vajaakäytöllä. Myymälä on auki iltaisin kolmesti viikossa ja jäätelöä valmistetaan useimmiten maksimissaan kahtena päivänä viikossa.

Jäätelönvalmistus on vaatinut toimitilojen lisäksi pääomaa muun muassa jäätelökoneen hankintaan. Yrittäjä hankki jäätelökoneen kolmivuotisella leasing-sopimuksella, jonka jälkeen se siirtyi pientä nimellistä korvausta vastaan yrittäjän nimiin. Seuraavaksi investoinniksi on suunniteltu pastörintikonetta, joka nopeuttaisi valmistusprosessia ja kasvattaisi tuotantokapasiteettia.

Jäätelöiden pääraaka-aineet ovat kotimainen täysmaito, kuohukerma ja sokeri. Jäätelön maun antaa muun muassa paikalliset tuoreet mansikat ja vadelmat, pientuottajan suklaa ja kinuski sekä sesongin hedelmät. Laadukkaista raaka-aineista huolimatta tuotteen kate on hyvä. Yrittäjän laskelmien mukaan omasta myymälästä myytyjen tuotteiden kate on

tuotteesta ja pakkauskoosta riippuen noin 50-70%. Vähittäismyyjille myytynä tuotteen myyntikate on noin 30-50%.

4.2 Tuloslaskelma ja tilinpäätösanalyysit

Postitien Jäätelön oikaistut tuloslaskelmat vuosille 2018-2020 muodostettiin yrittäjän tilinpäätösten ja kirjanpidon perusteella. Tuloslaskelmista eliminoitiin kaikki ne erät, jotka kuuluvat kokonaisuudessaan yrittäjän päätoimeen. Tulojen kohdalla erien jaottelu oli kirjanpidon perusteella selkeää, mutta kulujen osalta oli vaikeaa kohdistaa tiettyjä tapahtumista pelkästään toiseen toimintoon kuuluviksi. Postitien Jäätelön kuluista jätettiin pois muun muassa yrittäjän eläkevakuutusmaksu, jonka summa määräytyy arvioidun työtulon perusteella, mutta yrittäjän vakuutusmaksut huomioitiin täysimääräisinä. Varovaisuuden periaatteta noudattaen Postitien Jäätelön kuluiksi laskettiin kokonaisuudessaan myös erilaiset vapaaehtoiset jäsenmaksut, kuten Suomen yrittäjien jäsenmaksut, työterveysmaksut ja yleispätevien ammattilehtien maksut (Kauppalehti). Tuloveroja ei huomioitu lainkaan tuloslaskelmissa, sillä kahden ensimmäisen toimintavuoden (2018 ja 2019) tulos ennen veroja oli tappiollinen ja vuoden 2020 tulos niin pieni, ettei yksityishenkilön tuloverotuksessa synny verotettavaa.

Postitien Jäätelön liikevaihto koostuu yksinomaan jäätelömyynnistä saaduista tuloista. Tuloslaskelmasta (kuva 5) näemme, että Postitien Jäätelön liikevaihto on kasvanut vuoden 2018 10819,42 eurosta viime vuoden 31 555,20 euroon. Liiketoiminnan muita tuotteita ei Postitien Jäätelöllä ollut tilikausina 2018-2020.

Ostot tilikauden aikana erä koostuu jäätelön valmistukseen käytettävistä raaka-aineista ja pientarvikkeista. Muihin kuluihin on tilinpäätöksessä kirjattu muun muassa jäätelökoneen leasingistä aiheutuneet kulut, toimitilavuokrat, pienhankinnat sekä muita sekalaisia kuluja kuten jäätelöyliopiston kurssin osallistumismaksun. Vuonna 2019 Postitien Jäätelöllä oli myymälässä yksi osa-aikainen kesätyöntekijä, jonka palkkauskustannukset näkyvät henkilöstökuluina. Postitien Jäätelöllä ei ole ollut yhdelläkään tilikaudella satunnaisia eriä eikä tilinpäätössiirtoja. Rahoituskuluja on tilikaudella 2020 yksi sentti.

TULOSLASKELMA 2018, 2019 ja 2020. Tilikausi 1.1-31.12.

	2020	2019	2018
LIKEVAIHTO	31555,2	16573,57	10819,42
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		33,35	
Valmistus omaan käyttöön	39	28,67	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	10029,48	7911,40	5645,83
Varastojen muutos	+248,04	+260,06	+209,70
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		862,08	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		159,05	
Muut henkilösivukulut		147,59	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	542,35	393,14	524,18
Liiketoiminnan muut kulut	21133,07	25122,92	16090,08
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	137,34	-17700,5	-11230,9
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,01		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	137,33	-17700,5	-11230,9

Kuva 4. Postitien Jäätelön tuloslaskelma.

Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli vuonna 2018 11230,90 euroa tappiollinen ja vuonna 2019 17700,50 euroa tappiollinen. Tilikaudella 2020 Postitien Jäätelön tulos oli ensi kertaa voitollinen, yhteensä 137,33 euroa (ennen veroja).

Tilikausille 2018 ja 2019 kohdistuu useita lyhytikäisiä investointeja sekä esimerkiksi myymälätilojen ehostamista.

4.2.1 Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma

Postitien Jäätelölle laadittiin prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma, jonka pohjana on sama oikaistu tuloslaskelma, kuin kuvassa 5. Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma on hyvä työkalu eri kustannuserien kehityksen arviointiin liikevaihtoon suhteutettuna.

PROSENTTILUKUMUOTOINEN TULOSLASKELMA 2018, 2019 ja 2020. Tilikausi 1.1-31.12.

	2020	2019	2018
LIKEVAIHTO	100%	100%	100%
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		0,20%	
Valmistus omaan käyttöön	0,12%	0,17%	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	31,78%	47,73%	52,12%
Varastojen muutos	0,79%	1,57%	1,94%
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		5,21%	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		0,96%	
Muut henkilösivukulut		0,89%	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	1,72%	2,37%	4,84%
Liiketoiminnan muut kulut	66,97%	151,58%	148,72%
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	0,44%	-106,80%	-103,80%
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,00%		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0,44%	-106,80%	-103,80%

Kuva 5. Postitien Jäätelön prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma.

Prosenttilukumuotoista tuloslaskelmaa tarkasteltaessa voidaan huomata liiketoiminnan muiden kulujen olevan selkeästi suurin kuluerä. Tilikausina 2018 ja 2019 muut kulut ovat olleet jopa selkeästi liikevaihtoa suurempia (148,72% ja 151,58%). Tilikaudella 2020 liiketoiminta on ollut jo terveemmällä pohjalla. Liiketoiminnan muut kulut ovat edelleen suurin kuluerä, mutta niiden määrä suhteessa liikevaihtoon on pienentynyt selkeästi, ollen 66,97%. Muiden kulujen suuruus selittyy raskailta kiinteillä kuluilla suhteessa liikevaihtoon. Kirjanpidosta selviää, että tilavuokrat ja sähköt ovat olleet vuonna 2019 8048 euroa ja 2020 8820 euroa. Kiinteät toimitilakulut olivat vuonna 2019 48,7% liikevaihdosta ja vuonna 2020 27,9% liikevaihdosta. Toimitilavuokrien lisäksi muita kuluja nostaa jäätelökoneen leasing sopimus, joka aiheutti tilikausille 2018 ja 2019 6536 euron kulut ja tilikaudelle 2020 5682 euron kulut. Liiketoiminnan muiden kulujen suhteellisen osuuden pieneminen tilikaudella 2020 johtuu enimmäkseen liikevaihdon kasvusta, sillä liikevaihto on kasvanut selvästi.

Ostojen suhteellinen suuruus liikevaihtoon verrattuna on pienentynyt tilikausi tilikaudelta ollen 2020 31,78%. 2019 ostot olivat 47,73% liikevaihdosta ja 2018 52,12%. Ostot sisältävät lähinnä jäätelöiden raaka-aineita, joten raaka-aineiden osuus liikevaihdosta on siis pienentynyt merkittävästi vuosi vuodelta.

Liikevoiton suhteellinen suuruus liikevaihtoon verrattuna olivat vuosina 2018 ja 2019 miinusmerkkisiä, sillä tappiota syntyi liikevaihtoa enemmän. Vuonna 2018 prosenttilukumuotoinen liikevoitto oli -103,8% ja 2019 peräti -106,8%. Ilahduttavasti vuonna 2020 liikevoitto ei ollut enää miinusmerkinen, ollen 0,44% liikevaihdosta. Liikevoiton määrä on laskelmissa sama varsinaisen tilikauden voiton kanssa, sillä Postitien Jäätelöllä ei ole ollut lainkaan satunnaisia tuloja, tilinpäätössiirtoja eikä syntyneitä tuloveroja.

4.2.2 Trendianalyysi

Trendianalyysi muodostettiin tuloslaskelman erille oikaistun tuloslaskelman perusteella. Trendianalyysissa verrataan kutakin vuoden 2019 ja 2020 erää vuoden 2018 vastaaviin eriin, joille analyysissa on annettu arvoksi 100%. Postitien Jäätelöllä ei ollut vuosina 2018 ja 2020 lainkaan henkilöstökuluja, joten vuoden 2019 henkilöstökuluille on annettu arvoksi 100%.

LIKEVAIHTO	291,65%	153,18%	100%
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		100%	
Valmistus omaan käyttöön	136,03%	100%	
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	177,64%	140,13%	100%
Varastojen muutos	118,24%	123,97%	100%
Ulkopuoliset palvelut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot		100%	
Henkilösivukulut			
Eläkekulut		100%	
Muut henkilösivukulut		100%	
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	100,03%	75,00%	100%
Liiketoiminnan muut kulut	131,34%	156,14%	100%
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	-1,22%	157,61%	100%
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkokulut ja muut rahoituskulut	100%		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-1,22%	157,61%	100%

Kuva 6. Postitien Jäätelön trendianalyysi.

Trendianalyysin osoittaa merkittävää kasvua liikevaihdolle. 2019 liikevaihdon trendiarvo oli 153,18% ja 2020 291,65% vuoden 2018 tasosta. Liikevaihto on kasvanut liki kolminkertaiseksi kahdessa vuodessa. Suurimmat kuluerät, ostot ja liiketoiminnan muut kulut

erät ovat kasvaneet, mutta liikevaihtoa vähemmän. Ostot tilikauden aikana -erän trendiarvo oli vuonna 2019 140,13% ja 2020 177,64% vuoden 2018 tasosta. Liiketoiminnan muut kulut erä (taulukko) oli suurin kuluerä jokaisena tarkasteluvuotena. Sen trendiarvo oli vuonna 2019 156,14% ja 2020 131,34%. Voidaan siis todeta kulujen nousseen huomattavasti liikevaihtoa vähemmän. Postitien Jäätelön liiketulos oli vuosina 2018 ja 2019 tappiollinen eli negatiivinen. Vuoden 2019 tuloksen trendi 157,61% tarkoittaa siis tappion suurenemista ja vuoden 2020 -1,22% tuloksen etumerkin vaihtumista eli tässä tapauksessa tappion kääntymistä voitoksi.

4.3 Tunnusluvut ja tase

Postitien Jäätelön oikaistussa taseessa pysyvissä vastaavissa on koneet ja kalustot -erässä 1627,06 euroa ja vaihtuvien vastaavien puolella aineet ja tarvikkeet -erässä 1545,82 euroa. Vastattavaa puolella on vieraassa pääomassa siirtovelkoja, jotka koostuvat liki kokonaan arvonnalisäverovelasta. Oma pääoma koostuisi vain edellisten tilikausien ja nykyisen tilikauden voitosta. Taseen analysointi on siis vielä täysin epärelevanttia, enkä muodosta niistä lisäanalyyssejä.

Postitien Jäätelön liiketoiminta on vielä niin pientä, ettei kovin laajan tunnuslukuanalyysien tekeminen ole vielä mielekästä. Postitien Jäätelöllä ei ole esimerkiksi lainkaan pankkilainoja, ja vieras pääoma koostuu siirtovelloista, joka koostuu pitkälti arvonnalisäverovelasta, joten vakavaraisuuden mittareita on turha laskea. Maksuvalmiuden mittareita ei voida määritellä luotettavan tarkasti, sillä niissä jaettavana on yrityksen rahoitusomaisuus, jota ei oikaistun taseen perusteella pystytty määrittelemään, sillä yrittäjän taseen rahoitusomaisuus koostuu muun muassa rahoista ja pankkisaamisista, joista Postitien Jäätelölle kuuluvaa osuutta on liki mahdotonta luotettavasti selvittää.

Kannattavuuden mittareista Postitien Jäätelölle muodostettiin käyttökateprosentit tilikausille 2018-2020. Käyttökateprosentit ovat ilmaistuna taulukossa. Käyttökateprosentti valittiin liikevoittoprosentin sijaan, sillä ne ovat ilmaistu jo prosenttilukumuotoisessa tulolaskelmassa.

Käyttökateprosentti 2018 = -98,96%

Käyttökateprosentti 2019 = -104,42%

Käyttökateprosentti 2020 = 2,15%

Postitien Jäätelön käyttökateprosentit tukevat aiempia analyyseja taloudellisesta suoriutumisesta. Vuoden 2018 ja 2019 käyttökatteet ovat olleet rajusti negatiivisia, kun taas vuonna 2020 se on ollut jo hieman positiivinen.

5 YHTEENVETO JA POSTITIEN JÄÄTELÖN TULEVAISUUDENNÄKYMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa yrittäjälle tietoa jäätelöliiketoimintansa taloudellisesta suorituksesta. Postitien Jäätelöstä ei ollut aikaisemmin saatavilla tilinpäätöstietoja eikä yrittäjällä ollut tarkkaa tietoa ensimmäisten kolmen toimintavuoden myynneistä tai tuloksesta. Opinnäytetyö sisältää Postitien Jäätelön tuloslaskelmat, prosenttilukumuotoiset tuloslaskelmat ja trendianalyysit vuosille 2018-2020. Yrittäjän mukaan tulokset olivat odotettuja, vaikka vuoden 2020 suoriutuminen olikin pieni positiivinen yllätys niin liikevaihdon kuin tuloksenkin osalta.

Tulosten perusteella Postitien Jäätelön toiminta on kehittynyt nopeasti niin liikevaihdoltaan kuin tulokseltaan. Ensimmäiset toimintavuodet olivat odotetusti kannattavuuden kannalta haastellisia, mutta jo kolmantena vuotena toiminta oli hieman voitollista. Liikevaihto on kasvanut liki kolminkertaiseksi, mutta trendianalyysi ja prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma osoittavat kulujen kasvaneen liikevaihtoa hitaammin.

Tilikausia 2018-2020 rasittaa korkeat kiinteät kustannukset, kuten toimitilavuokrat ja jäätelökoneen leasing-sopimus. Leasing-sopimuksen viimeinen erä maksettiin vuoden 2020 loppupuolella, joten sopimus ei ole rasittamassa enää vuoden 2021 Postitien Jäätelön tulosta. Leasing sopimuksen kulut olivat vuonna 2020 5682 euroa, joten jos toiminnan taso ja tuotannon kannattavuus pysyvät samalla tasolla vuonna 2021, voidaan tuloksen odottaa nousevan reilusti voitolliseksi. Jäätelökone siirtyi sopimuksen päätyttyä yrittäjän nimiin. Kone on mahdollista siirtää yrityksen taseeseen ja tehdä siitä poistoa.

Kaksi erillistä toimitilaa tuo haasteita kustannusten lisäksi myös ajallisesti ja logistisesti. Tuotantotilat sijaitsevat kaukaa yrittäjän asuinpaikasta sekä myymälästä. Tuotanto -ja myymälätilojen yhdistäminen onkin yksi yrittäjän lähitulevaisuuden tavoitteista. Pientä positiivista kehitystä on toimitilakustannusten osalta luvassa vuodelle 2021, sillä tuotantotiloista ei tarvitse talvikaudella maksaa enää täyttä hintaa.

Opinnäytetyön tulosten perusteella kannattava liiketoiminta on mahdollista nykyiselläkin kulurakenteella liikevaihtoa kasvattamalla. Tuotteen laskennallinen kate on hyvä, ja se tukee tässä työssä havaittua suhteellisten pieniä muuttuvien kustannusten osuutta kulurakenteesta. Vuoden 2020 liikevaihdon ja katteen tasolla liiketoiminnan kiinteät kulut tulevat katetuksi, joten kasvava liikevaihto näkyy lisääntyvänä voittona.

Yrittäjä on joutunut kieltäytymään uusien jälleenmyyjien toiveesta saada Postitien Jäätelöä valikoimiin ajan puutteen vuoksi. Liikevaihdon kasvattamisen suurimpia haasteita ovat kaukana sijaitsevan tuotantotilan lisäksi hidas pastörintiprosessi. Seuraavaksi investoinniksi yrittäjä onkin kaavaillut pastörintikonetta, joka nopeuttaisi tuotantoprosessia huomattavasti, jopa puolittaen valmistukseen kuluvan ajan. Investoinnin kustannusarvio on noin 10 000 euroa, joten se olisi yrittäjälle jäätelökoneen leasing-sopimusta, jonka kustannukset olivat yhteensä 18 754 euroa, edullisempi investointi.

Opinnäytetyöni tukee yrittäjän omia näkemyksiä liiketoiminnan haasteista ja mahdollisuuksista. Haasteita aiheuttavat erityisesti ajankäyttö toimitilojen vuoksi erillisyyden ja välimatkan vuoksi sekä hieman hidas valmistusprosessi. Erittäin positiivista on kuitenkin, että itse tuotteen valmistamisessa ei ole ajankäytön lisäksi ongelmia. Kate on hyvä, ja tuotteelle löytyy kysyntää, joten esimerkiksi hinnoittelua ei ole tarvetta tarkistaa. Haasteetkin ovat selkeästi kohdennettavia ja niihin on löydettävissä ratkaisut.

Liiketoiminta on täysin omavaraista eikä vierasta pääomaa ole siirtovelkoja, joka koostuu pääasiassa arvolisäverovelasta, lukuunottamatta lainkaan. Toiminnan kasvattamiseksi vaaditut investoinnit rahoitetaan todennäköisesti pankkilainoilla. Yrittäjän onkin tärkeää tulevana vuosina pitää huolta maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta sekä seurata kannattavuutta. Helposti laskettavia tunnuslukuja ovat kappaleessa 3 esitetyt liikevoittoprosentin ja käyttökatteen tunnusluvut sekä suhteellisen velkaantuneisuuden ja current ratio tunnusluvut.

Opinnäytetyöprosessi oli itselleni haastava varsinkin aikataulujen suhteen. Päätoimisena työntekijänä ajankäyttö oli erittäin haastavaa, eikä työpäivien jälkeen usein ollut virtaa palata opinnäytetyön pariin. Kehittämiskohteekseni tunnistan selkeän tavoitteen luominen kirjoitusprosessille vaihe vaiheelta, jolloin urakan eteneminen ei tuntuisi niin haastavalta. Olen kuitenkin tyytyväinen lopputulokseen, sillä toimeksiantaja koki saaneensa tuloksista käytännön tietoa ja hyötyä. Hänellä ei itse ole ollut tarmoa ja osaamista selvittää jäätelöliiketoimintansa tulosta, ja oli erittäin tyytyväinen selvityksiin. Hän aikookin käyttää tuloksia muun muassa neuvotellessaan lainoittajan kanssa investoinnin rahoittamisesta.

LÄHTEET

Suomen kirjanpitolaki 30.12.1997/1336

Kirjanpitoasetus 30.12.1997/1339

Kirjanpitolautakunta. Yleisohje tuloslaskelman ja taseen esittämisestä. 21.11.2006.

Tomperi, S. 2021. Käytännön kirjanpito. 29. uudistettu painos. Edita Publishing Oy.

Osakeyhtiölaki. 21.7.2006/624.

Tomperi, S. 2019. Kehittyvä kirjanpitolaitto. 17. uudistettu painos. Edita Publishing Oy.

Seppänen, H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Helsingin seudun kauppakamari.

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2019. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 10. uudistettu painos. Alma Talent Oy.

Leppiniemi, J & Leppiniemi, R. 2010. Pieni kirjanpito-velvollinen– kirjanpito ja tilinpäätös. Alma Talent Oy.

Kallunki, J-P. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Alma Talent Oy.

Tunnuslukuopas. Alma Talent Oy. Viitattu 5.5.2021. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>

Niskanen, J & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Edita Publishing Oy.

Salmi, I. 2020. Mitä tilinpäätös kertoo?. 10. uudistettu painos. Edita Publishing Oy.